



# naša luč

ŠTEVILKA

12

## *O adventu*

spet prihaja k Vam ta list, ki naj družijo slovenske rojake, razkropljene po Zapadni Evropi.

**NAŠA LUČ** izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. Dopise za številko, ki izide konec meseca, je treba poslati uredništvu ali poverjenikom vsaj do petega v mesecu.

**DOBRA SLOVENSKA SRCA** med našimi izseljenci pomagajo, da list izhaja. Naj da vsak od nas svoj del, pa bodo stroški za tiskanje sproti plačani. Najlaže se to doseže, če se plačuje naročnina. Za tistega, ki naroči list naravnost v Celovcu in mu ga od tam pošiljajo, znaša naročnina 28 šil., 48 bfr, 400 ffr, 4 h. gld, 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1.50 dol.

Ker ima list poverjenike po raznih krajih, lahko oddaš denar oziroma darove tudi njim ali pa pošlji naravnost na upravo.

**UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠE LUČI“**

Viktringer Ring 26.

KLAGENFURT — CELOVEC, Austria.

## ZANKE IN UGANKE

### ZLOGOVNICA

Iz naslednjih zlogov: a, ba, be, bro, ca, ček, de, di, e, e, i, j, ma, men, n, ni, o, p, res, te, ti, zlo, žre — sestavi besede ki pomenijo: 1. po vodi hoditi, 2. kar ni laž, je . . ., 3. šesta, šestnajsta in sedemnajsta črka v abecedi, 4. hudobnost, 5. domača žival, 6. zadnja beseda pri molitvi, 7. majhen otrok, 8. šesta, deseta in enajsta črka v abecedi, 9. mlad konj, 10. soglasnik.

Če bereš prvo in tretjo črko teh besed od zgoraj navzdol, dobiš lep praznik v začetku adventa.

### DOPOLNILNICA

V naslednjih besedah manjkata povsod prvi dve črki. Te poišči in dopolni besede tako, da pomenijo:

1. . . har — burja.
2. . . lak — nosi dež,
3. . . kota — pomanjkanje živeža,
4. . . tajška — dežela na Dalj. vzhodu.
5. . . raža — prostor za avto.
6. . . ža — cvetica.
7. . . romak — revež,
8. . . le — domača žival.

Če bereš te dopolnjene črke lepo po vrsti, ti povedo začetek cerkvene pesmi.

## REBUS

KA CA  
CA CA mož  
CA

V tej uganki se skriva ime in priimek neke žene. Uganite ju!

Rešitev zank sledi v naslednji številki „Naše luči“.

Rešitev zank iz 11. številke:

Pravokotnik: Martin.

Zagonetni napis: Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

Vozni listek: Čile.

## Pesem

zavetnici r u d a r j e v v čast —

## SV. BARBARI

Tebi, o devica sveta,  
ljuba sveta Barbara,  
venec počščenja spleta  
pesem vnetega srca;  
tebi, ki v nebesih večnih  
poveljučana živiš,  
v družbi se devic presrečnih  
večne slave veseliš.

Tvoja krona je rudeča  
kot krvave kapljice,  
z belo lilijo blesteča  
čistosti ohranjene.  
Si devištvo ohranila,  
zvesta vedno Jezusu,  
zanj si srčno kri prelila,  
šla v nebesa k Ženinu.

Prósimo te, o Devica,  
ki se v raju veseliš,  
bodi naša priprošnjica,  
ko pred Ženinom stojiš:  
sprosi, kadar umrjemo,  
predno pojdemo odtod,  
Jezusa da prejmemo  
na neznano zadnjo pot!

SLIKA NA 1. STRANI OVITKA:

Mesto MARIBOR Z Marijino baziliko.



# Naša Luč

ŠTEVILKA 12

LETO VI.

1957

DECEMBER

## S pripravljenim srcem...

V vencu praznikov cerkvenega leta je prav gotovo Božič tisti praznik, ki ga svet praznuje z največjim zunanjim sijajem.

Kaj vse store ljudje za zunanje vzdušje Božiča!

Tisk, glasba, trgovine, ulice — vse govori o Božiču.

Domačnost in ljubkost Božiča se naseli tudi ob naših ognjiščih, kjer je za to priložnost vse tako svečano, praznično.

Po domovih in cerkvah doné mile božične pesmi.

Svetonočni zvonovi veličastno odmevajo nad naselji.

Božič, povsod Božič!

+

Toda ali se vam ne zdi, da vse to nekako visi v zraku?

Kakšen smisel imajo vse te manifestacije?

Kje je NOTRANJI, DUHOVNI uspeh tega sijajnega praznika?

Pravimo namreč, da je Božič praznik rojstva BOGA LJUBEZNI, a koliko jih je, ki ta večer dejansko mislijo na to božjo ljubezen in nanjo odgovarjajo z iskreno ljubeznijo? Mar ne velja tudi nam očitek apostola Janeza, ki je zapisal: „V svojo lastnino je prišel, a njegovi ga niso sprejeli“ (Jan 1, 11). Koliko ljudi na sveti večer dobi čas in mir, da vsaj v duhu pokleknejo pred jaslice, kjer počiva Odrešenik za ta in oni svet?

Kako neizrekljivo lepa je skrivnost svete noči!

Proslavljajo jo cerkvena liturgija, pesmi, zvonovi, — a zakaj molči naše srce?

Zakaj ta skrivnost ne rodi sadov v naših dušah?

OD KOD SILNA TRAGIKA, DA O-GROMNA VEČINA VERNIKOV PO BO-ŽIČU NI BOLJŠA, KOT JE BILA PRED BOŽIČEM?

Od kod vendar?!

+

Pomudimo se za hip ob Mariji, Jožefu, pastirjih in Modrih z Jutrovega, pa bomo dobili odgovor na naše muč-  
no vprašanje.

Kaj je značilno za te izbrane duše, katere je doletela izredna čast, da jim je Bog zaupal svoje Dete?

Pojasnimó čisto na kratko: *Vsi ti so se odlikovali po brezmejni PRIPRAVLJENOSTI srca*, pripravljenosti, ki pozablja oč naše stremi po božji slavi in se trudi vršiti božjo voljo; pripravljenosti, ki želi služiti in se žrtvovati.

Poglejmo Marijo, Mater božjega Deteta! „Glej, dekla sem Gospodova, zgódi se mi po tvoji besedi!“ (Lk 1, 38). S temi besedami se je Marija, ko ji je angel oznanił božje načrte glede nje, izročila Gospodu in vse življenje ohranila brezpogojno *pripravljenost* srca.

In sv. Jožef? Herod je božjemu Detetu stregel po življenju. Zato se je angel Gospodov prikazal Jožefu v spanju in mu rekel: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt, in bodi tam, dokler ti ne porečem; Herod bo namreč dete iskal, da bi ga pogubil.“ In vstal je, vzel dete in njegovo mater še ponoči in se umaknil v Egipt' (Mt 2, 13—14).

Kakšna pripravljenost srca!

Ko so angeli, ki so pastirje obvestili o Gospodovem rojstvu, odšli, so ti rekli drug drugemu: „Pojdimo torej v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanił Gospod!“ (Lk 2, 15).

Pripravljenost spet, ki ne pozna za lase privlečenih izgovorov!

Čudovito pripravljenost srca so pokazali tudi Modri z Jutrovega, ki so prišli v Jeruzalem in rekli: „Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu in smo se mu prišli poklonit“ (Mt 2, 2).

To so bile torej osebe, katerim se je Jezus izročil v prvih trenutkih svojega zemeljskega življenja. Sklonil se je k njim v svoji dobroti, ker so bili ljudje po njegovem srcu, **LJUDJE PONIZNE IN ISKRENE PRIPRAVLJENOSTI.**

+

A mi?

Se bomo mar tudi mi kot toliko drugih zadovoljili le z *zunanjim* praznovanjem Božiča? Bomo tedaj še naprej med tistimi, ki žive „tja v dan“, brez posebnega življenjskega cilja ter so podobni ladji brez krmarja, s katero se po svoji volji poigravajo razburkani valovi?

To bi bilo preveč tragično!

To se ne sme zgoditi!

*Božič mora postati važen mejnik našega življenja.*

Recimo: „Tako je bilo doslej, a odslej bo drugače!“

Kako bomo to dosegli?

S **PRIPRAVLJENIM SRCEM** se zamislimo v skrivnosti svete noči. Pomislimo, da se je Bog ponižal k nam iz *ljubezni* do nas. Ljubezen ga je gnala, da se je med nami pojavil siromašnejši kot katerikoli od nas, da bi nam bil tako še bliže. Ali ni čisto naravno, da bomo na to ljubezen odgovorili z ljubeznijo? Ljubezen nas bo vodila, da se bomo iskreno vprašali: „*Kaj Bog pričakuje od nas? Kakšna je božja volja za naše bodoče življenje?*“

+

**B**odimo prepričani, da ni lahko pošteno in resno odgovoriti na tako vprašanje. Kajti to utegne globoko poseči v naše življenje in popolnoma ali vsaj znatno spremeniti njegovo smer.

Ni lahko!

Povsem razumljivo!

Saj je na tem svetu vse, kar je v resnici lepo, pomembno ali plemenito, združeno z velikimi žrtvami.

A kaj je vse drugo v primeri z našim življenjem?!

Mi smo poklicani, da iz svojega življenja ostvarimo mojstrovino. Tega pa nikakor ne bomo mogli doseči brez **VELIKE PRIPRAVLJENOSTI ZA ŽRTVE.**

Ker nam je te pripravljenosti manjkalo, so božični prazniki minevali brez resnične koristi za naše notranje življenje. Odsotnost smisla za žrtve nam je narekovala *puhle izgovore*, s katerimi smo skušali opravičevati svojo zanikrnost v duhovnem življenju. Kljub zunanjemu božičnemu slavu nismo imeli srca in razumevanja za Dete v betlehmskih jaslicah...

+

Ko bodo odmevi svetonočnih zvonov potrkali na okna naših domov, se zamislimo, bratje in sestre, v skrivnosti svete noči.

Sveta noč skriva v sebi čudovite reči. Prinaša zdravilo, *edino zdravilo* za rane sodobnega človeštva. Poklicani smo, da v moči tega zdravila obnovimo svoje osebno, družinsko in javno življenje.

Težka je ta naloga, ali uspeli bomo, ako bo v nas dovolj **PRIPRAVLJENOSTI** za žrtve, ki jih nam, kristjanom, nalagata Bog in čas. V-ko.





# Pred Božičem



Kako je bilo že nekoč!  
Prelepi časi so to bili,  
ko smo v adventu skozi sneg  
pobožno k zornicam hodili.

Nato je prizvončkljal Miklavž,  
za njim štokljali so rogati.  
Da niso šli otroci v koš,  
so morali moliti znati.

In pred božičem vsak večer  
smo jeperge iskali  
za Mamko božjo z Jožefom,  
zavetje smo jim radi dali.

Po mah v goré za jaslice,  
to bilo je veselje!  
Pastirčke smo zrezavali  
in ovčke na povelje.

In pred božičem tistj dan  
tam v hišnem smo kotičku  
prostorčka dali Jezuščku,  
voličku in osličku.

Na svet' večer, ves prazničen,  
po shrambah smo kadili,  
prižgali luči v jaslicah  
in „rozenkranc' molili.

Potem smo z bakljami v rokah  
čez drn in strn hiteli  
k polnočnici v cerkveni hram,  
božične pesmi peli.

Prelep je bil sam sveti dan,  
kadilo je dehtelo,  
z obrazov vseh v svet praznični  
veselje je žarelo.

In kaj šele: Na praznik ta  
smo jedli z večjo žlico  
in dobra mati v našo slast  
so rezali potico.

Na novoletni predvečer  
smo zopet pokadili,  
prižgali lučke v jaslicah  
in peli in molili.

Prišli so kralji v Betlehem,  
kamele pripeljali,  
in mi smo jih s spoštljivostjo  
na vrata zapisali.

Spomini lepi naših šeg,  
slovenskih običajev,  
rojakom pravite povest  
domačih dragih krajev.

V spominih teh zapisana  
božična so voščila . . .  
Naj bi se vsa do pičice  
pri vas in nas spolnila!

*M. Elizabeta*

## Dvoje plamenic v družini

„Z vso silo sem se zavzela za to, da bi dosegla duhovno popolnost, odkar sem spoznala svojega moža. Ljubila sem ga resnično; v vsem sem ga videla boljšega, predvsem v veri v Boga, v odnosih do staršev, v nežnosti vesti, v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Čutila sem se nevredna njega, zato sem iskala možnosti in si prizadevala, da bi mu bila vsaj malo podobna in bila boljša.“ Tako je izjavila neka gospa, ki sem jo srečal. Gotovo ni mislila, da bi iz teh njenih zaupanj jaz mogel priti do tega, v čem je duhovnost zakona: vzajemno, medsebojno izpopolnjevanje, dan za dnem, z neprestanim prizadevanjem osvojitve samega sebe.

V Oxfordu je bil kongres, na katerem so razpravljali o umetnosti, kako živeti skupaj. Med 250 delegati 23 narodnosti je vsak govoril kaj iz lastne izkušnje. Lord Pakenham je dejal: „Treba je kreposti, domačih kreposti in take so: nesebičnost, po-





SV. GORA pri Litiji, znana božja pot

## Sveti večer



Večer je tih,  
skrivnostno tih —  
kot sanjala bi vsa narava.  
Le glas zvonov  
kot blagoslov —  
po hišah vonj kadila plava.

Sred hlevčka luč:  
žar Deteta  
pastirčke radostne obseva.  
Še srce naše  
z angeli  
zdaj slavo Jezusu prepeva.

»Družina«

## Na sveti večer

trpljenje, se znati dajati za drugega. Povprečnost, nepoštenost, želja delati po svoji glavi, to razbija vezi zakóna." Še boljše je povedal ameriški zastopnik Mace. Dejal je, da sreča zakona obstaja v edinosti in harmoniji med zakoncema, ki se izpopolnjujeta, čeprav sta različna. Zakonca sta osebi, ki sta se zavedeli, kaj njuna skupnost more biti, in z vsem srcem stremita za tem, da bi to dosegla.

Ko se zakonca poročita, se zanju začenja pot. Skupaj hodita z roko v roki, podpirajoč drug drugega, stremeč za tem, da se njuno obzorje poveča, izčisti . . . Ostalo naredi ljubezen. Ta ustvarja enotnost med dvema človekoma, ki sta zrasla vsak v svojih razmerah in imela vsak svojo vzgojo. Alice Ollé-Laprune pripoveduje v svojem dnevniku, da ji je mož često zaupal: „Delati skupaj s teboj je kakor sanje. Delam tako dobro, kadar si mi blizu, ti si moj mir in pokoj. Nič več ne čutim v sebi teže strahu, da bi pri delu ne uspel." Da, ljubezen je, ki uresniči popolno soglasje dveh življenj v eno. Dokonča zlitje dveh src v eno samo.

Toda duhovnost zakona ni vsa tu. Medsebojno razumevanje je brez dvoma velika stvar, a ni vse. Je temelj, na katero se ljubezen nasloni, da se povzpne kvišku. Treba je to človeško ljubezen v vseh njenih naravnih pojavih preoblikovati v ljubezen do Boga in do vseh Njegovih načrtov, ki jih

Ko sem bila še otrok in naš je mati učila hoditi v cerkev, smo posebno radi šli k polnočnici. Mama je napekla potic. Čakali smo, kdaj bo rekla: „Otroci, nocoj je sveti večer. Bog daj na svetu ljudem mir!" V kotu smo jaslice naredili, očeta tiho smo vprašali, kdaj bomo pri njih luč prižgali.

Oče pa je dejal tako: „Opolnoči, ko Rešenik rojen bo!"

Ko se je zmračilo in avemarijo zazvonilo, smo se vsi zbrali. Mama je nato vzela blagoslovljeno vodo, oče pa rožni venec. Tako smo kropili okoli hiše in molili.

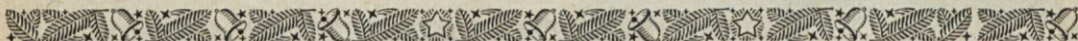
Te spomine sem odnesla s seboj v tujino.

Minka Zupančič, Francija

ima z zakoncema. Že sv. Pavel je nakazal potrebo tega preoblikovanja, ko je govoril zakoncem in dejal: „Žene naj bodo svojim možem podložne kakor Gospodu; zakaj mož je glava ženi, kakor je Kristus glava Cerkvi . . ." (Ef 5, 23). Potrebno je torej, da se pri tej človeški ljubezni zavedamo, kaj Bog hoče z njo; kakšno vrednost ima človeško telo in duša, zakaj je Bog namenil ljubezen dveh src. Treba je pripravljenosti in velikodušnosti pri prevzemanju žrtev, ki jih držnost zahteva. Treba je spoštovanja božjih imenov.

Visok je ta ideal, vzvišen in lep. Z božjo pomočjo ga zakonca moreta tudi ostvariti.

I. A.



# Po obisku

Dragi rojaki!

Predno zatone leto, v katerem sem imel priložnost vas v zapadni Evropi obiskati, se vam moram oglasiti z besedo zahvale. Najprej se zahvaljujem Bogu, ki mi je omogočil obisk in mi s tem dal doživeti mnogo tolažbe in duhovnega veselja; potem pa hvala vam vsem, katere sem videl in obiskal, hvala za vašo prijaznost in domačnost. Kjerkoli sem vas srečal, sem se počutil kakor doma. Živo mi je še pred očmi, kar sem videl in doživel, spomini mi bodo ostali neizbrisni do konca življenja.

Videl sem, kje bivate in kako živite. Povsod na zemlji velja: Brez dela se ne da živeti. To resnico nam dokazuje življenje samo s trdo doslednostjo. Povsod velja temeljna socialna zapoved, da delo zasluži primerno pravično plačo. Zapoved velja, kakor vse druge božje zapovedi; le žal, da se ta socialna zapoved pogosto zanemarja, prav tako kakor zanemarjamo in prelamljamo v svojem življenju vse ostale zapovedi, ki jih je Bog človeštvu dal. — Pri pametnih in resno mislečih ljudeh raznih narodov in različnih socialnih stopenj je pošteno in zanesljivo delo spoštovano in cenjeno. Poštenost drži, nepoštenost gloda temelje, na katerih stoji zgradba človeške družbe.

Videl sem pri vas, kakor povsod tam, kjer Slovenci skupaj bivajo, da vas domača pesem razvedruje in da z njo sebe in druge razveseljujete. Bog nam je dal to dragoceno lastnost za dobre in žalostne ure. Porablajte ta božji dar, radi pojte, naše preproste in lepo doneče pesmi tudi svoje otroke naučite, da vašim potomcem v pesmih ostane vesel spomin na vas, ko vas več ne bo.

Videl sem, da bi ponekod potrebovali še svojih dušnih pastirjev, prosili ste me zanje in obljubil sem vam jih. Niso še prišli. Ovir je mnogo. Glavna je, ker duhovniki, ki so na razpolago, še nimajo takega državljanstva, da bi hitro mogli dobiti dovoljenje za preselitev iz enega dela sveta drugam; vse predolgo traja, preden se dobé potrebne listine in končno dovoljenje izselitve in uselitve. Upam pa, da se bo vse potrebno sčasoma le doseglo.

Na kratko moram reči: Vesel sem vas bil ob obisku in Bogu sem hvalen, da ste taki. Srčna želja in iz dna duše izvirajoča prošnja do vas je ta: Živite tako, da bo vaše delo, ki ga opravljate, doseglo najvišjo vrednost in prejelo plačo, ki ne bo nikdar znižana ali ukinjena. Skrbite za to, da si boste z delom v službi in družini zaslužili tudi večno plačilo pri Bogu. O tem sem vam govoril, na to vas zopet spominjam. Vem, da se tem mojim besedam pomilovalno posmehujejo zaslepljeni ljudje, kratke pameti in površnega mišljenja, pa vkljub temu še prav posebno iskreno in iz globine svojega prepričanja in vere ponavljam: Ne pozabite, kar sem vam o tem govoril. Ne zadovoljite se samo z minljivo plačo na tem svetu, da ne bi prišli po dolgih letih trdega dela praznih rok pred božjega Sodnika, ko pa imate vsak trenutek življenja možnost, da si z istim delom, s katerim si služite vsakdanji kruh, zaslužite tudi nebesa. Vi veste, kako je to mogoče. Imejte posvečujočo milost v sebi — to je božje življenje v nas, ki daje našemu življenju večnostno vrednost pri Bogu.

Da bi to spoznali in skrbeli, da si ohranite stalno posvečujočo milost, sem za vas prosil Mater božjo Marijo na vseh njej posvečenih krajih v Evropi, ki sem jih obiskal: Mater božjo z zlatim Srcem v Beauraingu, Devico ubogih v Ban-

*neuxu, Marijo Pomagaj v Habsterdicku, Tolažnico žalostnih v Kvelaerju in še prav posebno Kraljico presvetega rožnega venca v Fatimi. Vas pa prosim, obračajte se s polnim zaupanjem in ponižnim srcem k Mariji, božji in naši Materi — tam se naj vaše in moje prošnje srečajo. V vsako sveto mašo, ki jo opraviš, ste vsi všteti z vsemi vašimi nameni.*

*V teh mislih vam želim milosti poln Božič in v vsem srečno novo leto!*

† Škof Gregorij Rožman

## BREZDOMCI

**K**aj imajo vendar Slovenci v krvi, da jih vedno žene po svetu? Pride dan, ko ga začne srbeti po podplatih in gre. Zakaj? Saj še sam tega dobro ne ve. Kam? Kamorkoli; poglavitno je to, da gre, pa naj bo s kakšnim vozilom ali peš. Ni treba, da ima zato važen vzrok (ne mislim tu množičnega izseljevanja po vojni, kar je razumljivo); malo nezadovoljnosti zadostuje, da jo mahne čez hribe. Rezultat je tukaj: Slovenca dobiš povsod, na vseh štirih krajih sveta, v vsaki državi, v vsakem mestu, skoraj bi rekel v vsaki vasi.

Tega še sam ne bi verjel, če se ne bi osebno prepričal, ko sem se vozil okoli po Franciji. Da sem se le malo pozanimal in sem ga dobil, vedno nasmejanega, dobre volje, če je imel kaj ali pa ničesar. Vedno je vesel, da lahko sprejme sorojaka, pa naj bo v lepo hišo ali pa v raztrgano bajto, revež sam v raztrganih hlačah in v luknjastih čevljih. Taka je resnica: Ne pride vsak za guvernerja ali do milijona. Večina mora potiti se in garati do starosti, dokler ga ne bo zopet nekaj gnalo na pot, takrat pa domov. Taka je usoda velike množice Slovencev. Rekel bi, da nas je Bog raztepel kot Jude. Cenili so, da je v Franciji okrog 10.000 naših ljudi. Ko so malo bolj na drobno pogledali, so računali, da jih mora biti blizu 20.000. Izgleda pa, da jih je veliko več. Niso namreč vsi Slovenci 500 metrov pod zemljo. Veliko jih dela na kmetih; dobite jih pa tudi v znanih letoviških krajih, kjer jih ne bi nihče iskal, in izvršujejo vse vrste poklicev. In kakor da nas ni še zadosti, prihajajo drug za drugim novi iz domovine. Večini služi Francija kot oporišče za odhod v Kanado.

Ne vem, kje se bodo Slovenci ustavili in

kam so že prišli. Že vnaprej se smejem Rusom, ki mislijo, da bodo prvi prišli na Luno. Ko bodo namreč tja prišli, bodo našli dva Slovence; enega starejšega, ki si bo želel nazaj domov in drugega mlajšega, ki se bo že odpravljal na Mars.

Zdaj, ko ni več take ovire priti v tujino, se naši fantje kar odpravljajo od doma. Eden se boji vojaške službe, drugega mika lahko življenje, tretji gre za drugim, ker mu je ta lepo nazaj pisal, četrti gre pa zato, ker je šel oni, — pa je stvar v kraju. V resnici se začne takrat križeva pot.

Če pride do sorodnikov, mu bodo vsaj začetne težave olajšali; seveda jim bo tačas na grbi, dokler ga kam ne zrinejo. Ostali pridejo pa kar tako, meni nič, tebi nič, kakor teliček, katerega spustijo na gmajno. Ves nebogljjen je in se zaletava zdaj v enega, zdaj v drugega, da bi mu pomagali. Nazaj ne sme, naprej ne ve in začne premišljevati. Je le prijetno doma na toplem in brez skrbi, kjer je kosilo vedno pripravljeno, čeprav ne preobilno, kjer so se zanimali zanj in ga ljubili, kar je seveda najbolj važno. Tam je pustil srce in vedno bo mislil na domače kraje. V današnjih časih bi radi odpravili vsako čustvo v človeku. Ponosni moderni človek ne pokaže svojih čustev; sram ga je in zato trpi. Prvo je industrija: stroj in denar; trda je njihova beseda in boli. Celu umetnost, ki je vedno služila srcu, se je uklonila. Slikarstvo, kiparstvo in celo muzika so pljunili na srce in povelečujejo um.

V tako okolje bo prišel naš fant. Mrzla, majhna soba bo njegov dom. Opoldne bo na hitro pojedel enolično kosilo in povsod bo naletel na trde in brezčutne obraze. Vsem bo tujec in vsi mu bodo tuji. Vsaj on si bo tako mislil. To bo trajalo toliko časa, da bo popolnoma obvladal jezik. Še takrat



se bo čutil manjvrednega, če se ne bo potrudil spoznavati in ljubiti naroda, s katerim živi. Kako naj vendar zahteva, da ga imajo ljudje radi, če se pa on zanje ne zanimava?

Kako pa živi slovenski delavec v tujini? Vzemimo rudarja. Težko je v začetku pogrezniti se par sto metrov v zemljo. Tam ni ne vrat ne oken. Sonce sveti, pa ne za rudarja. Še teže je vdihavati prah, zraka je bolj malo. Najteže je pa v takem okolju delati ves premočen od znoja. V začetku si vsak misli: „Tukaj ostanem samo toliko časa, da si nekaj prislužim, potem grem pa naprej.“ Vsi so si tako mislili, a večina jih je le ostala, ker jim nihče boljšega pokazal ni. Naj si nihče ne misli, da ga bo tujina lepo negovala. Najslabša mesta mu bodo pokazali, kar je razumljivo. Če se pa kdo kam prikoplje, tem bolje, ampak bo le izjema; če je pa zato srečen, tega ne vem. Otroci, ki bodo tukaj rojeni, se bodo le redki počutili Slovence.

Poglejmo 50 let starega rudarja. Pri nas so ljudje v teh letih pri polni moči. Tukaj je pa revež preživel najlepša leta pod zemljo. Pustil je tam spodaj svoje zdravje in moč. Zdaj, ko bi moral uživati sad svojega

dela, je začel hirati. Starček je, mladina gre svojo pot, čuti se nepotrebne in vsem v nadlego. Mogoče ga bo mati-domovina še sprejela, da bo umrl v njenem naročju; če ne, bo pa tukaj ostal, počasi pozabljen od vseh.

Ali je res ta predstava tako mikavna, da za njo nori naša mladina? Ali je to vredno, da žrtvuje človek, kar ima najboljšega? Težko breme si nalagajo na dušo tisti, ki zapeljavajo našo mladino in ji tukaj obetajo raj. Ali mu bodo mogli dati dom, srečo in ljubezen?

Še to: ni mi prijetno ponavljati tega, kar pravijo domačini o tujcih: „Iz domovine se izseljujejo samo najslabši elementi.“

Anton J.



## TRI PRIČEVANJA

Pričevanj proti brezbožnemu komunizmu imamo brez števila, a mi zaradi preglednosti želimo opozoriti samo na tri.

### »Divini Redemptoris«

Pred 20 leti je papež Pij XI. izdal svojo okrožnico „Divini Redemptoris“, kjer je z jasnimi besedami posvetil v nejasnost pojmov tedanje družbe ter mojstrsko razkrinjal in najstrožje obsodil brezbožni komunizem.

Ko je namreč ta ob koncu prve svetovne vojne uspel s svojo revolucijo v Rusiji, je takoj začel načrtno spletkariti po vseh državah z namenom, da pripravi tla za splošno revolucijo, ki naj komuniste privede na oblast nad vsem svetom.

Ko v letih po prvi svetovni vojni „Društvo narodov“ ni uspelo ustvariti sloge in sodelovanja med narodi ter sta Hitler in Mussolini vodila vedno ostrejšo prepire z zapadnimi demokratičnimi državami, so komunisti postajali vedno bolj predrzni. Upali so, da bodo v političnem neredu starih narodov, ki so bili že nevarno podminirani po tako zvanih liberalnih idejah, mogli začeti svojo revolucijo.

V teh okoliščinah je papež zaradi svoje učeniške službe moral spregovoriti. V svoji okrožnici opozarja, da mnogim narodom grozi resna nevarnost, da padejo v take barske razmere, kakršnih zgodovina še ne pomni. To nevarnost povzroča brezbožni komunizem, ki hoče zrušiti socialni red in temelje krščanske kulture, torej vse to, kar je zapadni svet s tolikimi žrtvami gradil skozi dva tisoč let.

Komunizem, ki sloni na zmotnih idejah

Marksovega materializma, kjer za Boga in vse, kar je duhovno, ni mesta, sicer OBLJUBLJA enakost, bratstvo in odrešenje proletariata, zaradi česar je postal nepremagljivo privlačna sila izkoriščanih in siromašnih množic vsega sveta, V DEJANJU PA ČLOVEKA OROPA ZA PRAV TO, KAR MU JE NAJDRAJŠE: SVOBODA IN OSEBNO DOSTOJANSTVO.

Komunizem niti v gospodarstvu ni mogel doseči svojih namenov, pravi papež dalje, ker ni mogoče brez kazni teptati naravnih zakonov in Njega, ki jih je postavil. Tudi v čisto gospodarskem področju je potrebna neka nravnost (morala), neka nravna zavest odgovornosti, ker pa seveda nima mesta v čisto materialističnem sistemu, kot je komunizem.

*Krivičnost, izkoriščanje, nasilje, krutost in nečlovečnost* niso, kakor pravi papež, slučajnostni, prehodni, temveč TRAJNI, NARAVNI sadovi komunizma, ker mu manjka NOTRANJIH sil, ki bi človeka brzdale, da ne bi postal krutejši od zveri.

Komunizem in krščanstvo sta torej *nespravljiva po njuni naravi*. Za ves svet in še posebno za nas Slovence je postal zgodovinsko pomemben papežev opomin:

*„Komunizem je v OSNOVI zmoten in nihče ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture!“*

### Odziv Slovencev

Kako smo Slovenci sprejeli to papežovo pričevanje o komunizmu?

Nekateri so papežovo opozorilo sprejeli s sinovsko vdanostjo. Ti so med vojno, v najusodnejših trenutkih našega naroda, tvorili jedro odpora proti zločinski komunistični zaroti in so s svojimi junaštvi, žrtvami in zvestobo pisali najsijajnejše vrste slovenske zgodovine.

Preveč pa je bilo takih, ki so preslišali papežev opomin. Ti odtujeni Cerkvi niso imeli notranje moči, da bi se ustavljali *zapeljivim komunističnim zankam*. Komunisti se namreč vedno predstavljajo v „*ovčjih oblačilih*“. Odlično izkoriščajo dane okoliščine. Po potrebi so „*verni*“ in „*pobožni*“. Znajo zbirati gesla, ki privlačujejo. Obetajo vse, kar ljudje želé. A mislijo si svoje. Ta-

ko so premeteni, da prevarajo tudi mnoge poštene in dobromisleče. Ko se ti siromaki zavedó, da so igrali vlogo „*koristnih budal*“, je navadno že prepozno. Komunisti so z njihovo pomočjo že dosegli svoje namene.

### Pričevanje bivšega komunista

Smo pač taki, da često verjamemo šele, ko na lastni koži občutimo resnico. Pri mnogih Slovcnih je med zadnjo vojno bilo tako. Niso verjeli besedi. Priti je moralo hujše. Spregovoriti so morali tihi gozdovi in kraške jame, kjer počivajo tisočera, po komunističnih krvnikih razmesarjena trupla naših najboljših sinov in hčera. Opustošene vasi, izropana imetja, uničeno nekdanj cvetoče kulturno življenje, podlo izkoriščanje delovnih sil, ogrožano versko življenje, odsotnost vsake svobode, morje bolečin in solzá — to so strašne priče proti brezbožnemu komunizmu.

Kdor ni popolnoma zaslepljen in pokvarjen, bi ob tem pretresljivem pričevanju krvi in solzá moral spregledati in dokončno obračunatis to nesrečo naših dni.

### Pričevanje krvi in solzá

Za nameček in dopolniló pa navedimo še tretje pričevanje. Podaja nam ga *Milovan Djilas* (izg. Džilas) v pravkar tiskani knjigi „*Novi razred*“.

Kdo je ta človek?

Djilas je črnogorski izobraženec, ki se je s svojo vero v komunizem dokopal do vrhuncev komunističnih oblasti in časti. Bil je namreč podpredsednik jugoslovanske komunistične vlade, predsednik narodne skupščine, član osrednjega (vseodločujočega) odbora komunistične stranke in vodilni komunistični ideolog.

Kako to, da se ta mož nenadoma znajde v zaporu in kmalu nato svet preseneti s knjigo, katero je tisk predstavljal kot „*verjetno najbolj uničujoče protikomunistično pričevanje, ki je kdajkoli bilo napisano*“ in kot „*bombo, katere eksplozija bo komunizem napravila več škode kot madžarska protikomunistična revolucija*“?

Djilasa je KOMUNISTIČNA STVARNOST razočarala. Vznemirila ga je silna *razlika med teorijo in prakso*. Zagabilo se



Č. g. župnik Tensundern iz Recklinghausen-a govori na akademiji v Kevelaerju. (Od leve na desno so: msgr. dr. Jagodic; prevzvišeni g. škof; dekan iz Kevelaerja; tamkajšnji župan; č. g. Tensundern in č. g. Franc Šeškar iz Münchena.)

mu je nasprotje med neizrekljivo BEDO MNOŽIC in RAZKOŠJEM KOMUNISTIČNIH VODITELJEV. Primerjal je komunistični nauk z življenjem in se je postopoma dokopal do spoznanja, da je komunizem ZMOTA.

Napisal je knjigo, ki je strokovnjaški OBRACUN z vsemi odtenki komunizma. Nam ta knjiga sicer ne pove prav nič novega, a je vendar izredno zanimiva in pomembna, ker

jo je napisal nekdo, ki je še včeraj bil odličen in vpliven komunist.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo skušali samo z nekaj stavki posneti vsebino te knjige:

Komunizem je popolnoma odpovedal, pravi Djilas. Vse je prišlo drugače, kot so komunistični voditelji obetali. Napovedali so večanje demokratskih svoboščin in celó admiranje državnega aparata, a se dogaja



Zastopniki Slovencev v Zap. Evropi poklanjajo g. škofu Rožmanu spominski album.



prav nasprotno. Pričakovali so nagel dvig življenjskih razmer, a se je komaj kaj pomaknilo na bolje, v kolikor se ni še poslabšalo. Govorili so o izenačenju dežele in mesta, ročnih in umskih delavcev, a so se te razlike stvarno še povečale. Največje slepilo pa je bilo upanje, da bo po industrializaciji in kolektivizaciji (podržavljenju proizvodnih sredstev) nastala brezrazredna družba, kjer ne bo več izkoriščevalcev in izkoriščanih, temveč bodo vsi enaki in bodo imeli vsega dovolj, dočim se je v resnici medtem pojavil NOVI RAZRED, *politična birokracija, ki nadomešča in prekaša vse stare izkoriščevalce*. Ta razred komunističnih veljakov izkorišča oblast nad narodom v svojo LASTNO korist tako nesramno, da *daleč prekaša vse izkoriščevalce v zgodovini človeštva*.

Nad tem razredom komunističnih oblastnikov izgovarja Milovan Djilas besede, ki izzvené v neko prokletstvo:

*„Kadar bo novi razred zgubil svojo oblast, kar se mora zgoditi, bo zaradi njegovega umiranja manj žalosti, kakor jo je bilo v preteklosti ob zatonu kateregakoli izkoriščevalskega družabnega razreda!”*

\*

*Ta tri pričevanja naj nam pomagajo doumeti, kako prav je pred 20 leti imel Pij XI., ko je opominjal: „KOMUNIZEM JE V OSNOVI ZMOTEN, ZATO NIHČE NE BO Z NJIM SODELOVAL, KOMUR JE MAR KRŠČANSKE KULTURE.”*

*K-ov.*

*Za Silvestrov večer:*

## Veseli dogodki

Bil je neki trgovec, ki je včasih koga osleparil, če se mu je pustil.

Tako pride k njemu pošten kmeček možakar z nadebudnim sinkom, da bi mu kupil novo obleko. Očka se na blago ni dosti spoznal, dečko pa še manj.

Trgovec je takoj videl, s kom ima opravka. Šel je po neko obleko tja nekam v pod-

strešje in rekel: „Ta bo kot nalašč za vašega sina; poceni je in trdna.”

„Je že dobro,” pravi oče, „če se ne skrči pri pranju. Ta poba jo bo kmalu zamazal in jo bo treba večkrat oprati.”

„Za to pa brez skrbi; to je posebne vrste blago, ki se nikdar ne skrči, še celo nategnilo se bo.”

Mož je plačal in sta odšla z obleko.

Čez dva tedna pa zagleda trgovec zopet svoja dva klienta. To pot se je pa očka zelo jezno držal in odločno korakal proti trgovini; sinčka je bilo smešno pogledati: hlače so mu segale do meč, rokavi so bili pri komolcu, sploh vse ga je tako tiščalo, da je komaj noge in roke premikal.

Trgovec se je v začetku ustrašil, a se mu je brž posvetilo v glavi. Hitro je tekel nasproti očetu, mu stisnil roko in rekel:

„Prmejkakadajs, ali je kaj takega mogoče? Da je vaš sin v 14 dneh toliko zrasel, cel orjak je postal?”

Bil je tudi mlad močan fant, ki je moral iti na nabor kot vsi drugi. To pa ni njemu prav nič dišalo. „Pušljc” je že prijetno nositi in se postavljati z drugimi fanti. Tudi napiti se ga, ni baš napačno; toda vojake služiti in še posebno v teh časih je pa bolj klavrna . . .

Kmalu mu pride nekaj pametnega v možgane: „Pri zdravniškem pregledu bom rekel, da sem strašno kratkoviden.”

In res, ko je prišel na vrsto, mu je zdravnik kazal številke potem pa še črke, v začetku majhne, potem pa vedno večje. Največja črka je imela pol metra in naš korenjak je še ni videl, vsaj rekel je tako zdravniku. Nazadnje je bil oproščen. Kaj naj počne tak človek v vojski? Saj bo samega sebe v koleno ustrelil.

Ves vesel jo fant pihne v najbližnjo kινόdvorano; tukaj je seveda dobro videl. Med odmorum, ko so prižgali luči, pa zapazi, da sedi zraven njega — o strah in groza! — zdravnik, ki ga je pregledal. In zdravnik ga je tudi dobro videl in kako ga je gledal!

Fant je bil ves iz sebe, ves je bil trd od strahu. Gruntal je, gruntal in pogruntal:

saj si lahko mislim, da sem v vlaku: eden poleg drugega sedimo, tisto platno tam spredaj je pa čisto možno, da je okno pri vlaku. Ves zaskrbljen se torej obrne k zdravniku in vpraša:

„Oprostite gospa, saj gre ta vlak v Pariz, ali ne?“

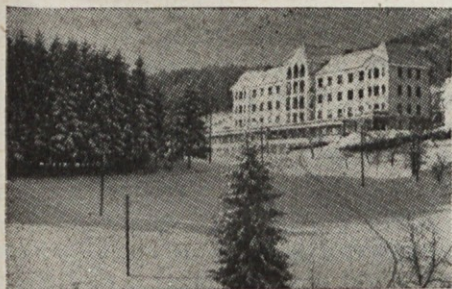
A. J.

## Po domačih krajih

Slovensko filmsko podjetje namerava v sodelovanju z Angleži izdelati film na podlagi romana „Pod svobodnim soncem“. Film bo v barvah. — Odprli so dve novi stavbi za osnovne šole: v Ljubljani za Gradom in v Devici Mariji v Polju. — Na ljubljansko *univerzo* se je jeseni letos vpisalo 5213 študentov. — Na Visokem v Poljanski

Kriza za stanovanja na Primorskem je prisilila oblasti, da so začeli graditi več stanovanj, zlasti v Kopru in v Novi Gorici. — Koruza je v goriškem okraju letos prav dobro obrodila. — Cesto iz Kranjske gore čez Vršič v Trento in Bovec modernizirajo. — Blejski grad so popravili in bo v njem muzej okoliških zanimivosti. — V Sloveniji je 234 kinodvoran. Lani so prodali po vsej republiki 15,082.000 vstopnic za kino. — Neznanzi so vlomili v cerkev v št. Jurju pod Kumom. — Delo za nov most čez Dravo v Ptujju se nadaljuje. — V Kozjem na Štajerskem so odprli tekstilno tovarno, v kateri dela do 100 ljudi.

Tuji državljani slovenskega porekla in jugoslovanski državljani, ki stalno bivajo v tujini, lahko prinesejo ob obisku domačih s seboj razen osebne prtljage tudi blago do vrednosti 150.000 din. *Carine* prosto je tudi vse, kar prinese s seboj tisti izseljenec, ki se za stalno vrača v domovino. Glede darilnih paketov pa velja, da so proste carine vse pošiljke, če le ne znese njih vrednost (ako bi reči kupil v Jugoslaviji) v 3 mesecih 20.000 din. Lahko pošlješ eden ali več paketov v teku treh mesecev, da le ne preseže skupna vrednost to vsoto. Ako preseže, je treba za presežek plačati carino. Svojci rojakov v tujini smejo prejemanj enkrat na mesec pošiljko rabljenih oblek in drugih oblačilnih predmetov. To je brez carine. Ako pa jih dobijo večkrat, morajo tudi za te rabljene reči plačati carino. Carine so prosti tudi predmeti, ki jih jugoslovanski državljani prejmejo kot dediščino iz tujine. Carine ni za predmete: mleko in jajca v prahu, riž, žito, mast, olje, zdravila z zdr. receptom, milo za pranje, knjige in otroške igračke.



Zdravilišče za jetične na GOLNIKU na Gorenjskem.

dolini so odkrili spomenik pisatelju dr. Ivanu Tavčarju. Spomenik je daroval sorodnik dr. Tavčarja v Združenih državah. Izdelal ga je kipar Jaka Savinšek.

Znana tovarna mila in pralnih izdelkov v Mariboru „Zlatorog“ slavi letos 70-letnico obstoja. — V Ormožu nameravajo graditi tovarno za sladkor, ker okoliški prebivalci pridelajo precej sladkorne pese. — V Zireh imajo dve tovarni za čevlje, toda nimajo nobenega čevljarja, kamor bi ljudje nosili popravljati čevlje. Tako morajo hoditi za to daleč v Škofjo Loko, če že ne v Ljubljano. — Požar je naredil v tovarni parketov v Mengšu na Gorenjskem čez poldrug milijon škode. — Velenjski rudnik lignita daje zdaj 6400 ton rude na dan.



**Knez Borut:** »A jaz duha slovenskega ne uklonim.«

Turnšek, »Država med gorami«.

# Med našimi izseljenci

## ANGLIJA



VSEM SLOVENSKIM BRATOM IN SESTRAM V ŠIRNEM SVETU VOŠČIJO BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1958. SLOVENKE IN SLOVENCİ NA ANGLEŠKEM!

**Krsta:** V Rochdale je bil krščen v cerkvi sv. Janca Krstnika 20. oktobra Alojzij Rudolf Metelko. — V cerkvi Presv. Srca, Camberwell, London, pa je prejel milosti krstne vode 3. novembra Ema Ana Savrič. — Čestitamo!

**Birma:** Leedski škof je birmal v cerkvi Sv. Patricija, Bradford, 27. oktobra Tugomira Tomaža Koviča iz Shipleya. —

† **Maks Lampé.** V Leedsu, Yorkshire, je preminul 20. oktobra na srčni bolezni Maks Lampe. Doma je bil iz vipavske doline. Na katoliško pokopališče v Leedsu so ga spremili njegovi prijatelji, ki so tudi obsuli krsto in grob s cvetjem 25. oktobra. Bil je pre-



† Maks Lampé

viden s sv. zakramenti. Bolehal je že dolgo časa, a je vendar njegova smrt prišla za mnoge nenadoma. Bilo mu je 31 let. Zapušča ženo in 2 otroka. Njim izrekamo naše iskreno sožalje. R. I. P.

**Blagoslov domov:** Blagoslovljena sta bila domova družine Winko v Shipleyu, Yorks, in J. Povšnarja v Gomersalu pri Leedsu.

\*

**Spoved:** Podroben razpored spovedovanja za Božič je bil objavljen v prilogi prejšnje in sedanje „Naše luči“. Ponovno opozarjamo, da morejo izseljenci opraviti svojo velikonočno dolžnost vsak čas v letu. Prav tako tudi na post, ker so vedno bolj pogoste sv. maše popoldan: tri ure prej so dovolj ene jedi, eno uro pa pijače, razen alkoholnih.

**HASLINGDEN:** Lepo je bilo v nedeljo 20. oktobra v naši cerkvi, kamor so prišli pevcji iz Rochdale ter peli pri maši in litanijah pod vodstvom č. prof. M. Tadina (doma iz Dalmacije, sedaj profesor v Parizu). Škoda, da je hud dež oviral obisk.

**LONDON:** Tudi na prvo nedeljo v januarju bo sv. maša ob 11. uri in popoldan blagoslov v kapeli Y. C. W. pri „Našem domu“. Po blagoslovu bo sestanek Slovenskega društva.

## BELGIJA

### CHARLEROI-MONS

*Praznik Vseh svetih* smo praznovali s službo božjo v Charleroi, v Paturages in v Tamines.

V svojo sredo smo dobili *nekaj novih rojakov*, med njimi par družinic, ki so prišli iz Avstrije. Pristrčno jih pozdravljamo!

V *zakonski stan* je stopil v Carnières-centre g. Avg. Munih z gdč. Liliane Trigalaut. Mnogo sreče!

Operacijo je srečno prestala v Charleroi ga. Marija Frelih, roj. Šinkovec iz Farcien-nes. Poleg drugih sta iskala zdravje v *bolnišnicah* rojaka Tomaž Gantar iz Châtelineau (v Charleroi) in v Ponte-de-canal (Mons) gdč. Marcela Vidič iz Bray. G. Alojz Munih iz Carnières se še vedno zdravi v Jolimont. Ponovno se je morala podati na operacijo v Frameries ga. Ivana Felc iz Flénu.

\*

Rojake že zdaj vabimo k naši *skupni božični službi božji*.

### LIEGE — LIMBURG

*Fante in može, ki na novo prihajajo v belgijske rudnike*, iskreno pozdravljamo. Želimo jim, da bi se čimprej vživel v nove razmere. Prosimo jih, da s svojo poštenostjo pri delu ohranjajo ugled slovenskega delavca v tujini. Vabimo jih, naj se vključijo v že obstoječa slovenska društva ter tako po svojih možnostih pomagajo ostvarjati košček domovine v tujini. Kjer pa slovenskih društev še ni, naj jih ustanové. Vsakdo naj bo

naročnik „Naše luči“ in še kakega slovenskega tednika!

Rojaki iz Eisdena in okolice so na *Vse svete* popoldne s pesmijo, molitvijo in nagovorom počastili spomin naših rajnkih.

*Poroke*: Že pred meseci se je g. Virant Alojz iz Mechelena poročil z gdč. Jacqueline Verstappen.

G. Trlep Herman je v Eisdenu popeljal pred oltar gdč. Irene Declercq.

Iskreno čestitamo obema mladima paroma!

*Bolniki*: G. Francu Mastnak je zaradi silikoze predpisan nekajtedenski počitek. — Gdč. Berta Gorenšek, ki je že tri leta privezana na bolniško posteljo, se je spet zatekla na Kliniko sv. Elizabete v Liège. — G. Ivan Bizjak bo tudi božične praznike preživel v bolnici. Omenjenim in vsem, za katere morda niti ne vemo, želimo, da jim božična skrivnost prinese mnogo tolažbe!

Našim društvenim delavcem, poverjenikom našega lista, rojakom na področju Liège — Limburg in vsem bralcem „Naše luči“ želimo veliko notranjega in zunanjega veselja za božične praznike.

Vinko Žakelj,  
izselj. duhovnik.

## FRANCIJA

### Pas de Calais

*Dragi naročniki!*

*Zadnjo številko „Naše luči“ jemljete v roke v l. 1957. Navadili ste se na ta izseljenski list in ga berete z zanimanjem in veseljem, kar dokazuje vaša zvestoba že vsa leta, odkar prihaja. Mnogi zato želijo, da bi še večkrat izhajal, a to je odvisno od še večjega števila naročnikov.*

*Naročniki, rojaki, ko vas vse naš priljubljeni list ob koncu leta lepo pozdravlja, se vam obenem toplo priporoča, da mu ostanete zvesti tudi bodoče leto 1958. Je to edino slovensko glasilo, ki vas obvešča o življenju slovenskih izseljencev po zapadni Evropi. Koga bi ne zanimalo, kako se godi*

*našim rojakom v Franciji, Belgiji, Holandiji, Nemčiji i. t. d.?*

*V Pas de Calais imamo to nepriliko, da ne prihajajo k nam novi slovenski rojaki, a stari izumirajo in z njimi naročniki. Storite po svojih močeh, da bo na njihovo mesto stopil mladi rod. Tudi je še marsikdo, ki bi se lahko naročil na slovenski list, ki naj bo naš ponos in znamenje slovenske olike.*

*Ob koncu leta še najlepša zahvala vsem, ki ste se celo leto trudili z raznašanjem našega rudarskega lista!*

\*

Ob koncu leta se spomnimo še rojakov, ki so v zadnjem času zapustili svet. Naš spomin naj bo zlasti v molitvi zanje.

V St. Omer je umrl *Anton Fajs*, rudar v pokoju, v starosti 76 let. Pokopan je v Houdin.

Dne 4. sept. je umrla *Franja Sladič* v 64. letu starosti; za njo žalujeta mož in sin. Pokopana je na pokopališču v Liévin.

Dne 14. septembra je umrl v Liévin mlad mož *Oton Seničar*, star šele 33 let. Utrgala mu je življenje rudarska bolezen silikoza.

Dne 2. oktobra je odšel v večnost Jakob Krašovec, rudar v pok., star 78 let. Bil je vsa leta delaven član Društva sv. Barbare. Ob 30-letnici društva ga je to odlikovalo z zaslužno kolajno (medaljo), s katero je šel v grob v Vendin le Vie!

V Houdin pri Bruay je dne 8. oktobra zatisnila svoje trudne oči *Marjeta Vahtar* v 63. letu starosti. To leto je imela že vse pripravljeno, da bi šla na obisk v domovino, a božja volja je hotela, da je šla v drugo boljšo domovino. — Bila je dobra mati 13 otrok in verna žena, posebno častilka Mater božje. Vedno smo jo videli pri šmarčni pobožnosti, dasi je imela dolgo pot do cerkve. Na zadnji poti so jo spremljale 2 Marijine zastave in zastava sv. Barbare in številni pogrebci.

V Bruay je umrla 22. oktobra *Frančiška Madvešek* v starosti 66 let.

Družinam sožalje, rajnim večni mir!

## Pariz

Vsem slovenskim izseljencem in beguncem v Franciji želimo srečne in vesele praznike Kristusovega rojstva, da bi bili za vse in za vsakega polni svetonočnega miru in božičnega blagoslova.

Vaši slovenski duhovniki:

Nace ČRETNIK, direktor, Pariz;

Jože FLIS, Pariz;

Msgr. Stanko GRIMŠ, Merlebach;

Msgr. Valentin ZUPANČIČ, Lievin.

### Cerkvene vesti:

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo popoldne ob petih v kapeli MONTCHÉUIL, 33 rue de Sèvres (Métro: SEVRES-BAYLONE).

*Polnočnica* bo istotam na sveti večer ob POL ENAJSTIH PONOČI; priložnost za sveto spoved od pol desetih naprej.

Na *božični dan*, kakor tudi na dan *Novega leta* bo sveta maša kot navadno ob petih popoldne.

V nedeljo, 17. novembra je prišel med nas in imel pridigo pri naši slovenski maši pariški pomožni škof S. Exc. msgr. Rupp, ki je obenem vrhovni direktor vsega dušnopastirskega dela med izseljenci v Franciji. O tem obisku več v prihodnji številki.

\*

V bolnici sta slovenska rojaka *Strugar Oton* iz Maribora in *Ipavec Avgust* iz Plav pri Gorici; zadnji je bil žrtev podlih nočnih napadalcev, kar najostreje obsojamo, ker je življenje v tujini že samo po sebi dovolj težko.

MARNE. — Na praznik Kristusa Kralja smo imeli sveto mašo v Romigny, kjer smo se domenili, da bo prihodnja sveta maša okrog Velike noči, o čemer boste pravočasno obveščeni.

CREUSE. — Na Vse svete smo se v lepem številu zbrali v Clugnat k naši maši.

PUY-DU-DOME. — V nedeljo, 3. novembra smo imeli v La Combelle sveto mašo za vse rajne naše rudarje, ki počivajo v naših krajih.

Veseli smo bili obiska slovenskega duhovnika, ki je — kolikor mu je čas dovoljeval — obiskal tudi naše družine in naše bolnike.

TEJ ŠTEVILKI SO PRILOŽENE POSTNE NAKAZNICE. KDOR SE NI PLAČAL NAROČNINE ALI KDOR JE NE PLAČAL OSEBNO G. ČRETNIKU, NAJ SE POLOŽNICE ČIMPREJ POSLUŽI.

MOHORJEVE KNJIGE PRIDEJO V ZACETKU DECEMBRA, NA VSAK NAČIN PRED BOŽIČEM. NE POZABITE NAJNE IN JIH NAROČITE!

## Pod Luxemburgom

### TUCQUEGNIEUX

Na praznih Vseh svetnikov popoldne smo Tikenjski Slovenci, kakor vsako leto, v velikem številu poromali na pokopališče, da smo tam okrasili grobove naših dragih in pomolili za nje. Vedno več spomenikov je na tej božji njivi in vedno lepši so. Nekateri so si tudi v naprej kupili in lepo uredili grobnice, tako da točno vedó, kje bodo počivali, ko se bodo ločili od sveta.

Je to precej draga stvar, ki ima pa to dobro lastnost, da se človek že prej spozna s smrtjo, se tudi duševno pripravlja nanjo in se je toliko ne boji.

Ta ali oni bi mislil: „Kaj pomagajo rože in lepi spomeniki, za pokojne je treba moliti“, zato naj pa v naše veselje povemo, da je bilo tudi molitve veliko. Na Vseh svetih in na Vernih duš dan je bilo po več sv. maš in vsakokrat je bila cerkev polna. Slovenci tudi pridno plačujejo za svete maše za pokojne, saj skoro ne mine teden, da ne bi g. župnik oznanil sv. maše za tega ali onega umrlega Slovenca. V tem pogledu moramo res zabeležiti lep napredek.

Je še dosti drugih novic, to je porok, družinskih prirastkov ali kaj podobnega, bodisi pri Selškovih, ki raznašajo „Našo luč“ in katerih sestra se je poročila, bodisi pri Bečevih, Rakovih, Fajfarjevih itd., pa o vseh teh in drugih spremembah v družini bomo obširno poročali ob Novem letu, ko bomo podali splošen pregled v tem oziru iz naše kolonije.



## Ob nemški meji

*Iz pisarne naše Misije*

Od vseh strani poročajo, da je azijska gripa zajela skoro vse družine in zahtevala tudi nekaj smrtnih žrtev. Tudi pri nas ni bilo slišati o družini, ki ne bi imela dva ali tri v postelji zaradi te bolezni, smrtnega slučaja pa v naših vrstah ni bilo.

Dve družini pa sta ta čas izgubili svojega očeta: V Freyming-u se je po dolgi bolezni poslovil od tega sveta *Gaberšek Franc*, rojen 19. 11. 1889 v Krašah pri Moravčah, pokopan cerkveno 19. 10. v Freymingu. Kljub zelo slabemu vremenu je prihitelo Društvo sv. Barbare iz Jeanne d' Arca z zastavo in veliko udeležbo ter „Triglav“ iz Merlebach-Freyminga enako z zastavo in lepim številom članov in članic. Pogreb je vodil podpisani. — V Merlebachu pa je 31. 10. zadet od kapi umrl rojak *Vodišek Alojzij* na svojem domu. Bil je delaven član in dirigent pred vojno pri društvu „Edinost“ in zdaj pri mandolinskem zboru društva „Slavček“. Obema želimo večni pokoj, vsem sorodnikom pa izražamo globoko sožalje!

Med deževnim jesenskim vremenom je zasijalo parkrat tudi lepo jesensko sonce. Zaradi veselja in ljubezni so pripeljali pred oltar na Hochwaldu 26. oktobra: *Pepeco Robek in Gérard Lersy*, kjer sta sklenila sv. zakon. Poročil ju je podpisani. Nevesta je več let služila v župnišču v Merlebachu in je kot dobra Marta prinašala hrano iz župnišča več mesecev moji sestri Mari in meni, ko sva se ponesrečila z avtom, za kar se ji še posebno zahvaljujem. Želimo obema veliko sreče na novi življenjski poti. — Isto želimo tudi *Kokelj Ivanu* in *Hemi Kmet*, ki sta 5. 10. sklenila cerkveni zakon v Giraumont.

V vsej naši okolici zidajo zdaj direkcije in mesta ogromne stanovanjske stavbe za 80 do 120 družin. V eni taki stavbi v koloniji Behren pri Forbachu je prišel na svet krepak dečko: *Stanko Gorenc*, sinko Stanka Gorenc in Julke Vrščaj. Ker sta se zavedala, da imajo zdaj Slovenci svojo župnijo, sta dala krstiti dete 29. 9. v Merlebachu podpisanemu župniku.

Izvedeli smo tudi, da so vsi trije sinovi našega dragega pokojnega *Ribiča* v tem času dobili dete, vsi trije dečke. Vsem želimo zdravja in mnogo lepih dni v življenju!

V tem času sem zopet obiskal vse večje kolonije, kolikor je bilo mogoče. Za praznike Vseh svetnikov in vernih duš je bila udeležba res velika. Vsem se zahvalim za odziv na povabilo ter tudi za vse velike dobrote, ki ste jih izkazali svojemu slovenskemu župniku!

Želim vam vsem, da bi dočakali vsaj tako starost, kot jo doživlja pridna častilka Matere božje in stalna obiskovalka naše službe božje *Krevelj Barbara* iz Habsterdicka, ki bo 27. novembra dopolnila 80. let. Rojena je bila 1877 v Mirčnem selu (Koprivnica pri Rajhenburgu) in je že od leta 1926. v Franciji. Opešala je že, a se potrudila, kolikor more, da pride k naši službi božji, ki jo imamo pri Materi božji z Brezij. Želimo ji še

Vsem mojim dragim prijateljem, znancom in odjemalcem želim prav vesele in zadovoljne božične praznike in srečno, uspeha polno novo leto 1958.

*Elizabeth Turnšek*

7 rue Schoeneck  
STIRING-WENDEL, Moselle.

mного zdravja in veselih dni ter velike vdanosti v voljo božjo v njeni bolezni!

\*

Naše vrste se množé dan za dnem. Mnogo jih prihaja na dopust iz domovine, drugi so si poiskali tu delo in si skušajo ustvariti tu drugi dom. Oboje prav lepo vabim, da se udeležujejo naše *slovenske sv. maše* ali v *Merlebachu* (Hospice Ste. Elisabeth vsako nedeljo ob 10. uri) ali pa *po kolonijah*, kjer starejši naši naseljenci vedno vedó, kdaj je sv. maša. Z našimi novo došlimi smo že napravili lep izlet; o tem pa drugič več!

\*

Na tem mestu priporočam vsem, da *berejo in naročijo* naš katoliški list mesečnik „*Naša luč*“, ki vam ohranja v tujini sv. vero in narodnost ter vam je lahko v veliko tolažbo v marsikateri težki uri v tujini.

V svoji sredi imamo tudi brate Hrvate in Srbe in najrazličnejše rojake iz naše domovine: nobenega razloga ni, da bi se sovražili. Saj smo delavci istega poklica, istih težav, istega dela in življenja, zato naj izgine vsaka sovražnost med nami! Drug drugemu pomagajmo, ne dajmo se hujskati, pa bo življenje mnogo bolj prijetno, vam vsem bo pa v čast in čast vašim staršem!

*Program za BOŽIČNE praznike* bo objavljen v domačih časopisih in oznanjen po kolonijah. Že zdaj vam želim, da bi v skrivnostnem miru božične noči skušali spoznati ljubezen Deteta Jezusa, ki naj vas vse dobrohotno blagoslavlja.

*Grim s Stanko*,  
slovenski izseljenski župnik  
24, rue N. Colson  
Merlebach (Moselle)

## NEMČIJA

*Porurje.* — V Forstenbruch-Oberhausen je prišla nova skupina slovenskih fantov iz

italijanskih begunskih zbirališč. — Med rojaki, ki so letos obiskali Slovenijo, je bila tudi 88-letna Marija Škrabar, ki biva v Gladbecku.

Dne 29. septembra sta si obljubila zakonsko zvestobo pred Bogom v cerkvi sv. Tomaža v Essen-Bergeborbeck rojaka Vincenc Kralj in Silvija Puklavec, sedaj bivajoča v Forstenbruch.

*Priložnost za prejem sv. zakramentov* je vsako nedeljo ob sv. maši za naše ljudi, ki je v Essenu ob 11 uri v cerkvi sv. Tomaža (Bergeborbeck) in v Hambornu v cerkvi sv. Barbare ob 11. uri. Po Novem letu vam bo objavljeno, kako bo s službo božjo za Slovence v novem letu.

Ne ostanite brez domačega KOLEDARJA in PRATIKE. Ponju pišite in denar pošljite na upravo „Naše luči“!

\*

Vsem rojakom, razkropljenim po raznih krajih Porurja, izpred vojne in po vojni došlim želimo: Blagoslovljene božične praznike!



### Za kratek čas

*Pametno.* — Direktor je izgubil tisoč frankov. Našel jih je njegov uslužbenec in jih prinesel direktorju. Ta ga pohvali za poštenost. Pravi pa: „Toda jaz sem izgubil bankovec za tisoč frankov, ne pa deset bankovcev po sto.“ „Da, da! vem,“ je odgovoril uradnik; „toda zadnjič, ko sem tudi našel od nekoga bankovec, potem ta ni imel nikaškega drobiža...“

*Na počitnice.* — Odpravljajo se na morje. Žena pripravlja in nosi skupaj veliko kovčkov in nikakor ne more vsega dati noter. Mož gleda in pravi: „In toliko teh reči le za to, da se človek obleče v kopalno obleko...!“

*Sodnik:* „Preden začnete pričevati, vas moram opozoriti, da smete kot priča izpovedati samo tisto, kar ste videli, ne pa tiste-

ga, kar ste slišali od drugih. Torej začnimo! Kdaj in kje ste bili rojeni?“ Priča: „Smo že tam. To vem le po drugih, ki so mi povedali.“

*Slaba vest.* — „Ti, zakaj pa doktor Petrič na pokopališču vselej hodi po prstih?“ — „Veš, možak se boji, da ne bi zbudil svojih nekdanjih pacientov...“

*Nihče ni popoln.* — „Ali mislite, da sem res popoln idiot?“ — „Ah, ne! Saj nihče na svetu ni popoln!“

### Neprevidnost

Nedeljski lovec pride iz lova domov in pravi ženi: „Oh, kako zelo sem se prestrašil v gozdu. Ko sem se pripognil, se mi je puška sprožila.“ — Žena vsa vznemirjena: „Saj sem ti že večkrat rekla, da je puška nevarna stvar. Zakaj jo pa vedno vzameš seboj, kadar greš na lov?“

V vzhodni Nemčiji so se znašli v zaporu trije zaporniki.

„Zakaj si zaprt?“ vpraša najbolj zgovorni svojega sotrpina.

„Zaradi sabotaže! Prišel sem pet minut prepozno na delo.“

„In ti?“ vpraša drugega.

„Osumili so me vohunstva. Prišel sem namreč pet minut prezgodaj v tovarno.“

Tretji kaznjeneц na vzdihne: „To še kar gre! Jaz sem pa zaprt, ker sem prihajal vedno točno. Vprašali so me, kako to spravim skupaj. Povedal sem, da imam uro, ki sem jo dobil iz Švice. To je bilo dovolj. Obtožili so me stikov z inozemstvom in mi uro zaplenili, mene pa zaprli.“

Ono leto je bila birma v Tepanjcah. Pa so hočeš nočeš morali tudi Butalci tjakaj s svojimi birmanci.

Za botra je bil tudi butalski župan. Ko je prišel svečani dan, je dal zapreči koš — v Butalah vse prevažajo v košu: gnoj na nji-vo, vino s Hrvaškega in birmance k birmi — in sta sedla v koš župan in poleg njega birmanec. Vzad v mrvi pa je gnezdila koklja, toda je ni bilo ne videti ne slišati.

Priškripljejo v Tepanjce, zapeljejo pred cerkev in prav tedaj začno pokati možnarji. Župan je bil izkušen možak in je vedel, kaj je to in se ni prestrašil. Prestrašil pa se je birmanček in se vznak zvrnil v mrvo. Prestrašila se je tudi koklja in je zletela iz koša na cerkveni prag in se zakregala: „Koko-ko!“

Tepanjčani pa v smeh! „Lepo, lepo, gospod župan!“ so pozdravljali Butalca. „Ali ste kokljo pripeljali k birmi?“

Za zaključek leta povem še, kako je to, da ima osel dolga ušesa. Bilo je takrat, ko je Bog ustvarjal reči, ki so na zemlji. Rekel je: „Bodil“ in bilo je. „Bodi kanarček!“ in bil je kanarček in Bog mu je povedal, kako se imenuje. Tako je šlo od živali do živali in

Bog je ustvaril tudi osla in mu povedal: „Ti se imenuješ osel.“

Poskočil je osliček od veselja, a glej šmen-ta, takoj je pozabil, kako mu je ime. Razmišljal je in je že obupal. Pa vpraša konja, če morda on ve, kako se imenuje.

„Stvarnika vprašaj, on te je ustvaril,“ mu svetuje konj.

Tako oslu ni kazalo drugega, kot da vpraša Stvarnika, ki je pravkar ustvarjal kralja živali; leva. „Gospod,“ reče plaho, „pozabil sem svoje ime.“

„Ti si osel,“ mu odgovori Stvarnik ljubez-nivo. Spet se je vzradoval osel in poskočil. Toda tudi tokrat mu ime ni do'go ostalo v glavi. Spet gre k Stvarniku in ga sramežljivo vpraša, če bi mu še enkrat povedal, kako mu je ime.

Gospod ga tedaj potegne za ušesa in mu zakriči vanje: „Ti si osel, osel, osel!“ In osel si je zapomnil svoje ime za zmeraj, le ušesa pa so mu ostala dolga za vedno.

## Filatelisti, pozor!

Ljubitelji poštних znamk! Zanimiv pojav za filateliste! Jugoslovska demokratska emigracija je izdala poštne ZNAMKE v spomin pobitih žrtev v Kočevju. Lep in trajen spomin so za vsakogar.

Cena: 15 šil., 25 bfr, 240 ffr, 2,50 DM, 2 gld, 300 lir, 6 ang. šil., 1 dolar.

Naročiti pri: Janez Toplišek (za S. J. A.), Münster/W., Grevener Str. 69, B. R. Deutschland.

### BEOGRAD?

Beograd je Beligrad. Zakaj je bel? Zato, ker rdečega apna ni. Je malo rdečih hiš in še manj pa ljudi v njih.

A. V., Francija.

### MATI IN OČE

Mati je rekla: „Bodi varčen, a ne skopuh.“ — Oče je rekel: „Se odpočivaj, al' ne bodi lenuh!“ — Če si moder, se o tem ne hvali, ker barva se menja in po-staneš „zelen“ in ljudje bi se ti smejali.

Jat., Nemčija.

## POIZKUSI:

Od raznih „poizkusov“ objavljamo, spet nekaj. Zraven je še pesmica našega rojaka, doma iz Hrvaške.

## OSTAL SEM ČVRST

Šel sem skoz življenje,  
skoz viharje burne,  
skoz nešteto črnih dni,  
skoz nevihte hudourne, —  
ostal sem čvrst,  
je vse minulo,  
sedaj jih ni!

J a t, Nemčija.

## SIVE MAGLE

Sive magle, sive magle,  
što ste tako putom nagle?  
Ve letite prama jugu,  
pozdrav'te mi mojo ljubu.

Samo jednu želju imam,  
da se vratim domu svom.  
U samoči neko snivam  
o dragome rodu mom.

Povenulo rosno cveče,  
povenuo život moj.  
U tujjini nema sreče,  
vratitcu se domu mom.

Zato, magle, sive magle,  
svud ste bile tako nagle.  
Pozdrav'te mi tam na jugu  
domovinu, mojo ljubu.

G a r a j

## Uredniški kotiček

J a t, N e m č i j a: Uporabil sem le, kar je bolj šega. Drugo je dobro za osebni dnevnik, literarnemu kritiku pa ne sme priti pred oči. Hvala za pismo in za pozdrave.

J a t — „Našo zmago“ objavimo drugič.

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.

## Ob zaključku šestega letnika

Približuje se konec tega leta. Tudi »Naša luč«, ki razsvetljuje in razveseljuje toliko slovenskih src po raznih deželah, zaključuje za letos svoje delo. Ta številka je zadnja, ki bo prišla to leto v roke bralcem ne le po evropskih deželah, ampak tudi v severni Afriki, da, celo v Kanadi, Združenih državah, Avstraliji, Venezueli.

Ko vas pozdravlja, se poslavlja v upanju, da boste nanjo mislili tudi pri novoletnih darovih. Prav je, da se je spomnite in da jo podprete, da bo lahko tudi v novem letu naprej svetila in vas veselila.

Vsem — poverjenikom, naročnikom in bralcem — želimo iz srca blagoslovljene svete božične dni.



Uredništvo in uprava  
»NAŠE LUČI«